

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
MILIEU-EFFECTRAPPORT
GRONDWATERWINNING ALBLASSERWAARD
EN VIJFHEERENLANDEN

CIP GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen milieu-effectrapport grondwaterwinning in de
Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden / [Commissie voor de Milieu-
effectrapportage ; voorz. H. Cohen]. - Utrecht:

Commissie voor de Milieu-effectrapportage

ISBN 90-71887-44-8

SISO 614.62 UDC [504.05:628.11.036] (492.61)

Trefw.: milieu-effectrapportering ; Alblasserwaard /
milieu-effectrapportering ; Vijfheerenlanden / waterwinning;
Alblasserwaard.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van de Provincie Zuid-
Holland
Postbus 90602
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk

210299/1

onderwerp

Advies voor richtlijnen
MER Grondwaterwinning in de
Alblasserwaard/Vijfheerenlanden

uw brief

24.08.87

ons kenmerk

U418-87/Hu/154-39

utrecht,

30 oktober 1987

Met bovenvermelde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effect-rapport (MER) inzake het onderzoek naar locatie(s), diepte, omvang en fasering van een mogelijke uitbreiding van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en de besluitvorming over een onttrekkingsvergunning ex Grondwaterwet.

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Voor de inhoud verwijs ik korthedshalve naar de samenvatting.

Gaarne vraag ik uw speciale aandacht voor de volgende punten:

1. Integenstelling tot de besluitvorming over de vergunningverlening ingevolge de Grondwaterwet, is het locatiekeuze-onderzoek dat aan de vergunningaanvraag vooraf gaat niet mer-plichtig (Besluit milieu-effectrapportage, Stb. 1987, 278). De Provinciale Staten hebben er bij de vaststelling van het Grondwaterplan in november 1986 op aan gedrongen het provinciale onderzoek op vrijwillige basis aan een mer-procedure te onderwerpen. Een en ander betekent dat het onderzoek in het kader van het MER uiteen valt in twee fasen, waartussen een beslismoment ligt:
 - een globaal regionaal onderzoek naar geschikte locaties, met inbegrip van diepte en omvang;
 - een gedetailleerd onderzoek naar de geselecteerde alternatieven met het oog op de vergunningaanvraag.

De Commissie wil U wijzen op het beleidsmatige karakter van voornoemd beslismoment, dat tijdens het opstellen van het MER komt te vallen. Het zou in de geest van de m.e.r. zijn om, nu U het locatieonderzoek onderdeel van de procedure hebt gemaakt, hierover op basis van de aangedragen informatie in het MER- mogelijk via een rapportage in twee stappen - een besluit te nemen. Mocht U daarentegen de voorkeur geven aan een gecombineerde besluitvorming op basis van één geïntegreerd MER, dan wil de Commissie U adviseren te overwegen verschillende vergunningaanvragen te doen opstellen voor de verschillende in

beeld zijnde alternatieven. In de besluitvorming kan dan tegelijkertijd besloten worden over locatie(s) en vergunningaanvragen, waarbij niet meer in het geding zijnde aanvragen automatisch komen te vervallen.

2. De Commissie constateert dat de territoriale indeling van productiebedrijven in Uw provincie van invloed is op het voor dit onderzoek in aanmerking komende studiegebied. In het bijzonder gaat het hier dan om de noordelijke Lek-oever, die niet behoort tot het voorzieningsgebied van het Drinkwaterleidingbedrijf De Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (A & V) en ook buiten het gebied van dit bedrijf zal vallen als haar fusieplannen met het Regionaal Energiebedrijf Dordrecht en het Gemeentelijk Waterleidingbedrijf Vianen doorgang zouden vinden. De Commissie adviseert het studiegebied uit te breiden met de noordelijke Lek-oever.
3. De Commissie heeft onduidelijkheden geconstateerd over de getalsmatige aspecten van de voorgenomen activiteit. In de Startnotitie wordt een behoefte aan grondwater uit de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden genoemd van 5 mln³ in 1995, 16 mln m³ in 2000 en 25 mln m³ in 2010, boven de huidige winningen. Hierbij is het in procedure zijnde project Langerak reeds betrokken (blz.6). In de notitie "Onderzoek grondwaterwinmogelijkheden Alblasserwaard en Vijfheerenlanden", uitgereikt tijdens het werkbezoek van de Commissie aan het Waterleidingbedrijf op 8 september j.l., wordt echter vermeld, dat bij de noodzaak tot uitbreiding van de totale productie met 25 mln m³ in 2010, de productie van het pompstation Langerak niet is verdisconteerd. Meer in het algemeen is de bestaande situatie van de grondwaterwinning in het studiegebied complex. Naast de in procedure zijnde vergunningaanvraag voor het pompstation Langerak (6 mln m³), is er een proefvergunning voor het pompstation Lexmond (2 mln m³). Het nul-alternatief kan dan ook op verschillende wijzen worden geïnterpreteerd: al dan niet definitief vergunde productiecapaciteit en geïnstalleerde technische productiecapaciteit. De Commissie heeft deze twee mogelijkheden als varianten in het advies opgenomen, waarbij ten aanzien van Langerak in het nul-alternatief de hoeveelheden kunnen worden meegenomen voorzover en voorzoveel deze zijn vergund in de definitieve vergunning.
4. De Commissie heeft in deze fase van de m.e.r.-procedure geen contact gezocht met de Technische Commissie Grondwater Beheer (TCGB), die in het kader van de procedure van de vergunningverlening ingevolge de Grondwaterwet een rol heeft. De afstemming van de advisering van beide Commissies tijdens de toetsingsfase behoeft echter nog nadere aandacht.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van het milieu-effectrapport en de besluitvorming over dit onderdeel van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland. Ze zal graag vernemen hoe U gebruik zult willen maken van haar aanbevelingen voor de inhoud van het MER.

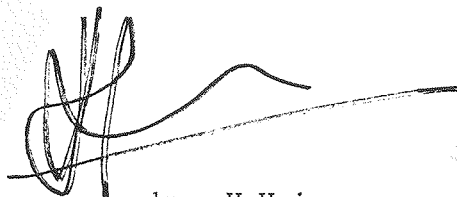

dr. H. Cohen,
Voorzitter

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT
GRONDWATERWINNING ABLASSERWAARD/VIJFHEERENLANDEN

Advies op grond van artikel 41 n, eerste lid van de Wet van 23 april 1986 tot uitbreiding van de wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van het onderzoek naar locatie(s), diepte, omvang en fasering van een mogelijke uitbreiding van de grondwaterwinning in de Ablasserwaard/Vijfheerenlanden en de besluitvorming over een onttrekkingsvergunning ex Grondwaterwet.

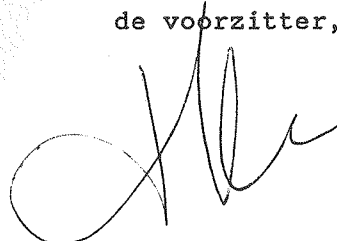
Uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

de secretaris,

drs. H. Huisman

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 30 oktober 1987

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina:</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	6
4. PROBLEEMSTELLING EN DOELEN	7
5. BESCHRIJVING VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	9
5.1 De voorgenomen activiteit	9
5.2 Alternatieven	9
5.3 Nul-alternatief	10
5.4 Eerste selectie van alternatieven	10
5.5 Combinatiewinning	12
5.6 Calamiteiten-alternatief	12
5.7 Nadere milieu-beschermende maatregelen	13
5.8 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast	13
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	14
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	15
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	16
8.1 Algemeen	16
8.2 Mate van detail bij de gevolgen per milieu- aspect	17
8.3 Geomorfologie, bodem en grondwater	17
8.4 Oppervlaktewater	18

	<u>Pagina:</u>
8.5 Flora, vegetatie, fauna en natuurgebieden	18
8.6 Landschap, archeologische en cultuurhistorische objecten	18
8.7 Volksgezondheid	18
8.8 Indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten	19
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	20
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	20
11. SAMENVATTING VAN HET MER	20

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland omtrent milieu-effectrapportage over het locatieonderzoek en de besluitvorming over de vergunningverlening ex Grondwaterwet in de Staatscourant van 26 augustus 1987.
2. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage van 24 augustus 1987 met verzoek om advies.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van ingekomen reacties.
5. Schematische voorstelling van de Combinatiewinning en het Calamiteitenalternatief (Figuur 1).

1. INLEIDING

De voorgenomen activiteit betreft een onderzoek naar locatie(s), diepte, omvang en fasering van een mogelijke uitbreiding van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en de besluitvorming over een onttrekkingsvergunning ex Grondwaterwet. De uitbreiding van de grondwaterwinning dient niet ter dekking van de behoefte in het eigen voorzieningsgebied van het Drinkwaterleidingbedrijf De Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (A & V N.V.), maar is bestemd voor de conform het provinciale lange termijn beleid noodzakelijke veiligstelling van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland.

In het Besluit milieu-effectrapportage (Stb. 1987, 278) is de vergunningverlening ingevolge de Grondwaterwet mer-plichtig gesteld, indien de jaarlijks te onttrekken of te infiltreren hoeveelheid water 5 miljoen kubieke meter of meer bedraagt. Het locatieonderzoek dat aan de vergunningaanvraag vooraf gaat is niet mer-plichtig. De Provinciale Staten hebben er bij de vaststelling van het Grondwaterplan in november 1986 op aan gedrongen dat het provinciale onderzoek op vrijwillige basis een mer-procedure zou doorlopen. Een en ander betekent dat het onderzoek in het kader van het MER uiteen valt in twee fasen, waartussen een beslismoment ligt:

- een globaal regionaal onderzoek naar geschikte locaties, met inbegrip van diepte en omvang;
- een gedetailleerd onderzoek naar de geselecteerde alternatieven met het oog op de vergunningaanvraag.

Voor het locatie-onderzoek is formeel het provinciaal bestuur zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag. Voor de vergunningverlening is het Drinkwaterleidingbedrijf A & V NV initiatiefnemer en Gedeputeerde Staten bevoegd gezag.

Op 31 augustus 1987 is de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) van start gegaan ten behoeve van het locatieonderzoek en de besluitvorming over de vergunningverlening ex Grondwaterwet. De regels met betrekking tot milieu-effectrapportage zijn neergelegd in de Wet tot uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van 23 april 1986, Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage, Staatsblad 211. De bekendmaking van de start van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) vond plaats in de Staatscourant van 26 augustus (bijlage 1). Per brief van 24 augustus 1987 (bijlage 2) verzochten Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de Commissie voor de m.e.r. om overeenkomstig de bepalingen van de wet inzake m.e.r. te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd. De Commissie vergaderde op 29 september, 13 en 27 oktober 1987. In de laatste vergadering werd de tekst van dit advies vastgesteld. Op 8 september 1987 bracht de Commissie een werkbezoek aan het studiegebied ten einde nade-

re informatie te verkrijgen over de verschillende aspecten van de voorgenomen activiteit. Vertegenwoordigers van de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer wisselden op 23 oktober 1987 van gedachten naar aanleiding van een tussentijds concept-advies.

In totaal zijn 7 reacties op de Startnotitie via het College van G.S. ontvangen (zie bijlage 4). Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten werden zij in dit advies verwerkt. Waar zulks expliciet het geval is, wordt in de tekst door middel van een voetnoot naar de betreffende reactie verwezen.

Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen grondwaterwinning in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en van de alternatieven daarvoor af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven.

In de volgende hoofdstukken worden de belangrijkste vragen en aandachtspunten genoemd waarop het MER volgens de Commissie ten behoeve van de besluitvorming antwoord zal moeten geven dan wel zal moeten ingaan. Hierbij zijn de inhoudseisen voor een MER volgens artikel 41 j van de wet inzake m.e.r. gevolgd. In de hiernavolgende hoofdstuk 2 is de inhoud van het onderhavige advies samengevat.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Inleiding (hoofdstuk 1)

Ten behoeve van het onderzoek naar locatie(s), diepte, omvang en fasering van een mogelijke uitbreiding van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en de besluitvorming over een onttrekkingsvergunning ex Grondwaterwet wordt milieu-effectrapportage uitgevoerd. Het doel van het onderhavige advies van de Commissie m.e.r. is de milieu-aspecten van de voorgenomen grondwaterwinning en de alternatieven daarvoor af te bakenen en de gewenste inhoud van het door de Provincie en het Drinkwaterleidingbedrijf A & V op te stellen milieu-effectrapport aan te geven.

Het advies van de Commissie is opgezet in volgorde van de onderwerpen welke een milieu-effectrapport tenminste moet bevatten volgens artikel 41j van de wet inzake milieu-effectrapportage (Staatsblad 1986, 211). De belangrijkste punten van dit advies zijn hierna samengevat in de vorm van een aantal vragen en punten waarop het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming antwoord zal moeten geven.

Vorm en presentatie van het milieu-effectrapport (hoofdstuk 3).

- Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van de vergunningaanvraag ex Grondwaterwet. In het laatste geval dient de herkenbaarheid van het MER-gedeelte gewaarborgd te worden.
- De inhoud van het MER zal zo objectief mogelijk moeten zijn en moeten worden gericht op de bij de betrokkenen levende vragen.

Probleemstelling en doelen (hoofdstuk 4).

Welke knelpunten worden gezien met betrekking tot de toekomstige drink- en industriewatervoorziening in Zuid-Holland? Welke ruimtelijke en kwantitatieve beleidsuitgangspunten zijn gehanteerd voor de veronderstelde vraag naar drink- en industriewater (overheidsbesluiten, beleidsvoornemens, scenario's)? Is bij de berekening van het tekort van 25 mln m³ per jaar in 2010 de productie van het pompstation Langerak, waarvoor een vergunning-aanvraag is ingediend van 6 mln m³ per jaar, wel of niet meegeteld? Welke bijdrage wordt verondersteld van andere bronnen (Waterleidingbedrijf van de gemeente Rotterdam, oppervlaktewater-infiltratie in de duingebieden) en welke bestaande grondwaterwinningen worden beeindigd?

Bovenstaande vragen dienen zo concreet en kwantitatief mogelijk te worden beantwoord.

De activiteit en de alternatieven (hoofdstuk 5).

De voorgenomen activiteit, ofwel het voorkeursalternatief van de initiatiefnemers, dient alle (deel)-aspecten als plaats(en), omvang, diepte en fasering van de voorgenomen winning, zowel met betrekking tot de aanleg als exploitatie, nauwkeurig te beschrijven. Welke milieubescherpende maatregelen worden hierbij getroffen?

Als alternatieven komen hiernaast tenminste de volgende voor een volwaardige uitwerking in aanmerking:

- Het nul-alternatief, met twee varianten, te weten:

- * een benutting van de capaciteit van de definitieve vergunningen in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden;
 - * een benutting van de geïnstalleerde technische productiecapaciteit in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden;
- Het pompstation Langerak kan in het nulalternatief worden meegenomen voorzover en voorzoveel in de definitieve vergunning is aangegeven.
- Het milieu-vriendelijk alternatief, waarbij optimaal rekening is gehouden met de diverse milieu-criteria en nadere milieubescherpende maatregelen;
 - De combinatiewinning van diep grondwater en oevergrondwater met een overdimensionering van de som van de productie-capaciteit van beide methoden om flexibel in te kunnen spelen op milieu-bedreigende situaties;
 - Het calamiteiten-alternatief, waarbij de maximale mogelijkheden van het gebied in geval van calamiteiten worden benut;
 - Bouwstenen voor de alternatieven zijn:
 - * bestaande en nieuwe locaties;
 - * diepte (welke watervoerende lagen worden aangesproken);
 - * omvang per locatie (de benodigde 25 mln. m³ kan worden betrokken uit één of meerdere winlocaties);

Besluitvorming (hoofdstuk 6).

- Hoe zal de besluitvorming over de activiteit verlopen en met betrekking tot welk besluit wordt het MER opgesteld? Welke procedure en welk tijdplan worden daarbij gevolgd?
- Welke reeds genomen besluiten, beleidsvoornemens of beleidsuitspraken stellen randvoorwaarden of beperkingen aan de besluitvorming? Er dient een overzicht te worden geboden van de vastgestelde en in uitvoering zijnde plannen in het studiegebied.
- Welke andere besluiten zullen nog moeten worden genomen om de voorgenomen grondwaterwinning te realiseren?

Het bestaande milieu (hoofdstuk 7).

- De omvang van het studiegebied varieert per milieu-aspect en omvat die gebieden waar meetbare of bespeurbare milieu-veranderingen kunnen worden verwacht ten gevolge van de uitvoering van de voorgenomen activiteit en alternatieven daarvan.
- De bestaande toestand van het milieu dient beschreven te worden voor zover die toestand van belang is voor de voorspelling van de te verwachten milieu-effecten.
- De volgende milieu-aspecten verdienen bij dit onderdeel van het MER de aandacht: bodem, grondwater (met name peil, kwaliteit en stroming), oppervlaktewater, flora, vegetatie en fauna (m.n. water-, moeras- en weidevogels).

Milieu-gevolgen (hoofdstuk 8).

De gevolgen voor het milieu van de alternatieven dienen zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang, ook met andere relevante plannen, zichtbaar gemaakt te worden. De gevolgen voor het milieu dienen bij voorkeur kwantitatief en verifieerbaar te worden gepresenteerd. Welke voorspellingsmethoden en -modellen zijn gebruikt? De volgende milieu-aspecten verdienen daarbij prioriteit:

- bodem en grond- en oppervlaktewater

- flora, vegetatie en fauna en in het bijzonder bescherming van gebiedscategorieën van het Rijksbeleid t.a.v. natuurbescherming
- bescherming van waterwingebieden cq kwaliteit van de grondstof.

Vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 9).

Indien mogelijk zal op controleerbare wijze een oordeel over de gezamenlijke (milieu-)effecten van de diverse alternatieven en varianten worden gegeven, opdat de beste oplossing of betere oplossingen in het licht van de doelstellingen worden aangewezen. Voor de twee fasen van het onderzoek zal afzonderlijk over de voorkeursvolgorde van de alternatieven moeten worden gerapporteerd door de initiatiefnemer van betreffende fase. Deze eigen voorkeur van respectievelijk de provincie en het waterleidingbedrijf, dient gemotiveerd aangegeven te worden.

Leemten in kennis en informatie (hoofdstuk 10).

- Welke leemten in kennis en informatie bestaan er nog? Welke onzekerheden zijn er ten aanzien van de gebruikte gegevens, de gebruikte voorspellingsmethoden en de te verwachten milieu-gevolgen? Welke leemten in kennis zijn gebleven over de bestaande toestand van het milieu en over de geohydrologische relaties?
- Wat is het belang van deze leemten in kennis voor de besluitvorming?
- Zullen er voorbereidingen worden getroffen om de werkelijk optredende gevolgen voor het milieu te kunnen meten (evalueren) en zonodig te corrigeren na realisering van de activiteit?

Samenvatting van het milieu-effectrapport (hoofdstuk 11).

De kern van alle hoofdonderdelen van het MER zal duidelijk en overzichtelijk moeten worden geresumeerd in een als zodanig herkenbare samenvatting.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

- 3.1 Het MER zal de wenselijkheid, de doelen en de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen grondwaterwinning, de mogelijke locaties en de hierbij redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven en varianten kernachtig dienen te behandelen. Dit zal enerzijds een objectieve afweging van de milieu-aspecten bij de besluitvorming mogelijk maken en anderzijds er toe bijdragen de gevolgen voor het milieu voor alle betrokkenen inzichtelijk te maken.
- 3.2 Het MER kan deel uit maken van een document van een bredere strekking. Het MER zal hierin afzonderlijk herkenbaar moeten zijn. Dit kan o.a. gerealiseerd worden door een behandeling in hoofdstukken van die onderdelen die een MER tenminste moet bevatten volgens de systematiek van artikel 41 j van de wet inzake m.e.r.
- 3.3 In het MER moeten keuze-elementen (criteria en uitgangspunten), die bepalend zijn geweest bij de opstelling ervan, duidelijk naar voren worden gebracht.
- 3.4 Het MER moet voorzien zijn van een samenvatting, die goed is afgestemd op de inhoud.
- 3.5 Onderbouwende informatie kan in bijlagen behorende tot het MER worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen, een overzicht van onderzoek dat verricht is t.b.v. de voorgenomen grondwaterwinning en een literatuurlijst.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOELEN

4.1 In het MER dient een duidelijke beschrijving van de probleemstelling en van de doelen te worden gegeven als onderbouwing van het voornemen tot uitbreiding van de grondwaterwinning in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden, als bijdrage aan de veiligstelling van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland tot 2010.

Het provinciale beleid is gebaseerd op het Integraal Onderzoek Drinkwatervoorziening Zuid-Holland (I.O.D.Z.H.), dat is afgerond in 1984. Op basis hiervan is een nota Lange termijn beleid drink- en industriewatervoorziening Zuid-Holland opgesteld (november 1985) met als belangrijke conclusies

1. De capaciteit van de oppervlakte-infiltratie in het Zuid-Hollandse Duingebied moet geleidelijk dalen tot 60 mln. m³/jr.
2. De overcapaciteit van de Rotterdamse zuiveringsinstallaties moet worden benut.
3. Grondwater in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en oevergrondwater langs de Lek moeten een belangrijker rol gaan spelen in de veiligstelling van de drinkwatervoorziening van Zuid-Holland als geheel.

Hierbij lopen 1. en 2. in elkaar over en wordt (oever)grondwater pas ingezet wanneer de overcapaciteit van Kralingen is benut. Deze elementen worden niet beïnvloed door het in de toekomst te nemen besluit over diepinfiltratie. Zowel in een toekomst met diepinfiltratie als zonder dienen bovengenoemde essentiële elementen tot uitvoering te worden gebracht. (zie blz. 16 Lange Termijn-Beleid Drink- en Industriewater). In november 1986 is het Grondwaterplan Zuid-Holland vastgesteld waarin bovengenoemde hoofdlijnen van beleid zijn herhaald. Dit plan dient als toetsingskader voor door Gedeputeerde Staten te nemen beslissingen op vergunningaanvragen. Ook al heeft het plan geen directe rechtsgevolgen, toch staat het Provinciaal beleid in grote trekken vast. Van de zijde van de provincie is als aanvulling en toelichting op bovenstaande beleidsuitgangspunten naar voren gebracht dat overcapaciteit van het Rotterdamse oppervlaktewaterbedrijf vooral zal worden aangewend voor de aansluiting van tuiniersbedrijven in het Westland (ad 2.), terwijl het grondwater in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden tevens zal dienen als buffervoorraad bij calamiteiten (ad 3.).

De m.e.r.-plicht voor de voorgenomen activiteit heeft betrekking op de vergunningverlening. Op vrijwillige basis heeft de Provincie de locatiekeuze in de m.e.r.-procedure opgenomen. Er is niet beoogd het hele voorgaande traject van het formuleren van de beleidsuitgangspunten nog eens te herhalen. De geformuleerde alternatieven in dit advies hebben dan ook niet betrekking op de afweging tussen infiltratie in de duinen, uitbreiding van oppervlaktewaterwinning of grondwaterwinning, maar op locatie- en uitvoeringsalternatieven voor de grondwaterwinning in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden. Wel dient bij de probleemstelling in het MER te worden aangegeven of de capaciteit van het oppervlaktewaterbedrijf van Rotterdam volledig is benut en op welke termijn diepinfiltratie in de duinen een alternatief zou kunnen gaan vormen.

- 4.2 Ten aanzien van het algemeen belang van de drinkwatervoorziening zal de probleemstelling aandacht moeten besteden aan de volgende vragen. Welke harde (en zo mogelijk kwantitatieve) beleidsuitgangspunten van de provincie zijn vastgelegd als basis voor de veronderstelde drink- en industriewaterbehoefte, respectievelijk voor het voornemen tot uitbreiding van de grondwaterwinning? Welke scenario's zijn gehanteerd voor de ontwikkeling van de vraag ? Welke autonome groei van de vraag is verondersteld in het voorzieningsgebied van de A & V? Is de vergunningaanvraag van Langerak wel of niet verdisconteerd bij de berekening van het tekort van 25 mln.m³ in 2010? Welke bijdrage van de verschillende bronnen is voor de drinkwatervoorziening van Zuid-Holland voor de jaren 1995, 2000 en 2010 verondersteld :
- oppervlaktewaterwinning met bovengrondse opslag (Rotterdam-Biesbosch);
 - oppervlakteinfiltratie in het Zuid-Hollandse duingebied;
 - diepinfiltratie van oppervlaktewater in polder- of duingebieden;
 - oevergrondwater en/of diepe grondwaterwinning in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden;
 - bestaande grondwaterwinningen in Zuid-Holland.
- Welke bestaande winningen zullen worden beëindigd of verminderd en waarom? Over welke vergunningaanvragen moet op korte termijn nog worden beschikt?
- In welke mate worden veiligheidsrisico's voor calamiteiten verminderd?
- 4.3 Zijn ontwikkelingen op nog langere termijn aan te geven? Welke veronderstellingen worden hierbij gehanteerd en welke variabelen? Het kan gewenst zijn dat in het MER modellen met een hoge en lage vraag worden opgesteld in relatie tot de reeks van mogelijke alternatieven om de problemen te voorkomen of te verminderen waarvoor ook de voorgenomen activiteit is bedoeld. Ook hier dienen feiten, veronderstellingen, wensen en de invloed van de realisatie van het voornemen zuiver tot uitdrukking te worden gebracht.
- 4.4 In het MER mogen de doelen niet zo beperkt worden geformuleerd, dat alternatieven, die technisch of economisch minder aantrekkelijk maar voor het milieu wel gunstig zijn, op voorhand worden uitgesloten. Daarbij dient niet uitsluitend gedacht te worden aan het vermijden of zoveel mogelijk beperken van de hinder en de schade voor het menselijk woon- en leefniveau, het natuurlijk milieu en het landschap, maar ook aan de bevordering van de kwaliteiten van het milieu.
- 4.5 Aan de hand van de formulering van de doelen dienen concrete beoordelingscriteria te worden aangegeven waaraan de alternatieven en varianten die in het MER worden uitgewerkt, kunnen worden getoetst. Hiertoe behoren normen en streefwaarden van het milieu-beleid, drinkwaternormen (Waterleidingbesluit) en leveringsplicht (Waterleidingwet, waarin tevens is voorzien in planvorming conform het 10-jaren plan van de VEWIN)(zie ook hoofdstuk 9 van het onderhavige advies).

